

postmottak@krd.dep.no
Kommunal – og regionaldepartementet

22.11.13.

HØRING – LOVFESTING AV MEDVIRKNINGSORDNING FOR UNGDOM

Ungdom skal gis mulighet til medbestemmelse og påvirkning i kommunale og fylkeskommunale saker, samt å øke unges samfunnsengasjement og gi ungdom trening i medvirkning gjennom demokratiske kanaler.

Barn og ungdoms rett til deltakelse og innflytelse er nedfelt både i FNs barnekonvensjon og i annen norsk lovgivning. Alle kommuner må jobbe aktivt med å sikre reell innflytelse for barn og ungdom, gjennom ungdomsråd, barn og unges kommunestyre eller ungdommens fylkesting.

I Kongsvinger kommune har man vedtatt å ha ungdomsråd(UR). UR i Kongsvinger velger også 2 representanter til Ungdommens fylkesting(UFT).

UR er opptatt av styrking av ungdommenes medvirkning i kommunen og har ved flere anledninger tatt opp dette. Senest ved revidering av vedtekter for ungdomsrådet i Kongsvinger i kommunestyret i sak 102/13, 31. oktober 2013. Endringene trår i kraft 1. desember 2013. Se vedlegg.

UR vil spesielt henviser til § 3 og § 4.6 i de nye vedtektene for UR i Kongsvinger kommune;

“§ 3 Minst en gang i året holdes et dialogmøte mellom ordfører, politikere og ungdomsrådet.”.

“§ 4.6 En politisk representant(med personlig vara), valgt fra komité for oppvekst, møter i Ungdomsrådet. Representanten har møte- og talerett.”.

Tillegget fra kommunestyre sak 111/09 den 27.08.2009, til vedtektene styrker ungdomsrådets mulighet til reell medvirkning; *“ Ungdomsrådet har møte og talerett før hver sak i alle komiteer/utvalg og kommunestyret med inntil 2 representanter utpekt av ungdomsrådet selv”.* Men, ungdomsrådet er frustrert over at det ikke gis anledning til å få komme med en sluttkommentar på evt. innspill i debatten i kommunestyret, før politikerne fatter et endelig vedtak. Det kan være med på å opplyse saken bedre og gi en direkte tilbakemelding til politikerne.

—

UR mener endringen av vedtektene, styrker ungdommenes involvering i den demokratiske prosessen i kommunen, styrker samarbeidet, mer systematisk og gjennom formaliserte strukturer, enn hva tilfellet har vært tidligere. Det er i tråd med anbefalingene i NOU 2011: 20 Ungdom, makt og medvirkning.

I NOU 2011: 20 Ungdom, makt og medvirkning kap 5., hvor det bla. står at;” ...ungdomsråd og andre formaliserte medvirkningsorganer gir ikke nødvendigvis ungdom makt og innflytelse. I tråd med dette diskuterte utvalget hva som må til for at slike ordninger kan bidra til å gi ungdom reell innflytelse over saker og politikkfelt.”

UR mener også det er viktig at politikerne har fokus på medvirkning for ungdom. I Kongsvinger kommune har politikerne i posisjon utarbeidet en politisk Samarbeidsplattform 2011 – 2015 - Ny offensiv for Kongsvinger(Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre, Pensjonistpartiet, Senterpartiet og Kristelig folkeparti), hvor det står under punkt 5. Gode oppvekstvilkår, bokstav m; ”Gi ungdomsrådet mulighet til innflytelse i politiske prosesser som gjelder barn og ungdom”.

I Kongsvinger kommune kan UR fremme saker til komité’ for oppvekst. UR ønsker at det skal være mulig for UR å fremme forslag til alle komiteer og utvalg i kommunen. I tillegg kan UR fremme saker direkte til ordføreren.

I november 2011 utga Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet en ny veileder, ”Veileder i arbeidet med ungdomsråd – en håndbok for sekretærer og koordinatore”, for å sette søkelyset på den nøkkelfunksjonen som sekretærer og koordinatore for slike innflytelsesorgan, har i arbeidet med å sikre barn og unge reell innflytelse i sine egne lokalsamfunn. Viktig å sette av ressurser til denne nøkkelfunksjonen.

Det er også viktig denne forbindelse også å se på barn – og unges talsperson i Statlige planretningslinjer, for å styrke barn og unges interesser i planlegging, som er hjemlet i § 3-3 i plan- og bygningsloven. Retningslinjene stiller flere krav til den kommunale planleggingsprosessen. Kommunen skal blant annet vurdere konsekvenser for barn og unge i plan- og byggesaksbehandlingen.

Ungdomsrådet har lest høringsdokumentet som nå er ute på høring og har følgende kommentarer til denne:

Sluttkommentar i kommunestyre:

Ungdomsråd bør gis anledning til å få komme med en sluttkommentar på evt. innspill i debatten i kommunestyret, før politikerne fatter et endelig vedtak.

—

Arbeidet med ungdomsråd – sekretær/koordinator:

Ungdomsrådet ber om at det legges føringer på tilrettelegging, at sekretærer/koordinatorer får reell tid til å følge opp vedtak i ungdomsrådet (utarbeide høringer, saks forberedelser, sende uttalelser, følge opp henvendelser osv.), skolering, oppfølging av både kommunale, fylkeskommunale og nasjonale relevante saker, råd og veiledning. Det vil være med på å sikre at ungdom blir hørt.

Ungdommens fylkesting:

Ungdomsrådet ønsker lovfesting av ungdommens fylkesting i alle fylker.

Fremme saker:

Ungdomsrådet skal kunne fremme saker til alle komiteer og utvalg i kommunen, og ungdommens fylkesting skal kunne fremme saker til alle komiteer og utvalg i fylkeskommunen.

Valgordning:

Det er viktig at selve valget av representanter gjøres formelt og tydelig. Her bør det være rom for lokale tilpasninger, men det bør skje så åpent som mulig da det er snakk om å velge inn enkeltpersoner som representerer andre enn seg selv. All ungdom bør ha mulighet til å mene noe om rådets sammensetning gjennom prosessen. Bruk av elevråd i denne utvelgelsen er bra så lenge vi snakker om unge som er i skolepliktig alder og elevråd i videregående skoler. Men det må sikres at ungdom som ikke tar videregående opplæring kan stille til valg.

Representativitet:

Det kommer i flere ulike drøftinger av barn og unges medvirkning fram ønsker om å trekke inn uorganisert ungdom. Det er problematisk hvis disse ikke velges av jevnaldrende men av voksne i systemet rundt rådene. Alle ungdommene som deltar i et ungdomsråd må velges på ett eller annet vis. Det kan gjerne være uorganisert ungdom, men de må velges gjennom en form for åpent og forutsigbart demokratisk system.

Valgbarhet:

Ungdom som velges inn i ungdomsråd og ungdommens fylkesting må bo i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen.

Forholdet mellom medvirkning og skolering/rekruttering:

Ved etablering av medvirkningsorgan for unge snakkes det både om medvirkning og skolering/rekruttering. Ungdomsrådet mener at fokus på medvirkning er det klart viktigste, og at det gjennom reell medvirkning skjer en viktig skolering og vilje til rekruttering når dette knyttes opp mot en form for reell beslutning. Lokalt selvstyre er tuftet på beslutninger i

kommunestyre, og de skal være suverene – men de kan avgi makt til barne- og ungdomsråd i saker samt gi anledning til å uttale seg i utvalg/komiteer og kommunestyre. Jf. Ungdomsrådets sine vedtekter, som det er henvist til over.

Alder og godkjenning fra foreldre:

Ungdomsrådet har ikke formelt samtykke fra foresatte for aktive ungdom, men det er bra at foreldre kjenner til og støtte opp om aktiviteten. Jf. Barneloven § 32 og § 33.

Deltakelse i ungdomsråd bør ikke begrenses opp til 18 år. Argumentet med at de da får reell innflytelse er ikke holdbart så lenge det er snakk om å se dette i sammenheng med andre råd, som eldre råd, flerkulturelt råd og råd for personer med nedsatt funksjonsevne.

Hvis aldersgrense skal vurderes, så bør det være etter endt videregående opplæring/evt. 23 år.

Samlet vurdering:

Ungdomsrådet(UR) vurderer som nødvendig og svært viktig å lovfeste medvirkningsordning for ungdom i kommunene, for å styrke barn og ungdoms rett til deltakelse og innflytelse i kommunene.

Ungdomsrådet i Kongsvinger støtter alternativ B, en egen felles særlov om særlige medvirkningsordninger i kommuner og fylkeskommuner, der alle ordningene lovfestes. Våre innspill til de spesifikke temaene ser dere over.

Kontaktperson:

Tor Inge With

Veileder

Ungdomsrådet

E – post : toringe.with@kongsvinger.kommune.no

For ungdomsrådet i Kongsvinger kommune

Sign.

Sara Werenskiold

Leder

s.mw@live.no

Vedlegg:

Vedtekter for ungdomsrådet i Kongsvinger kommune

—

VEDTEKTER FOR UNGDOMSRÅDET I KONGSVINGER

Vedtatt i kommunestyret sak 102/13 den 31.10.2013. Gjelder fra 01.12.2013.

§1 MÅLSETTING, RETTIGHETER, OPPGAVER

1.1 Målsetting for ungdomsrådet:

Gi ungdom større innflytelse.

Ungdomsrådet skal være en aktiv medspiller til de kommunale organer for å utvikle Kongsvinger til et godt sted å bo, med miljøer som fremmer identitet, toleranse, livskvalitet og samhørighet.

Involvering i den demokratiske prosessen gir ungdommen reel mulighet til medbestemmelse og bidrar til å øke ungdommens samfunnsengasjement.

1.2 Rettigheter og oppgaver for ungdomsrådet er:

- å fremme ungdoms interesser.
- å hjelpe unge å bli hørt der beslutninger tas.
- å være høringsorgan i de saker som berører ungdom.
- å kontrollere at de kommunale organer jobber etter ungdommens prioriteringer i saker som berører ungdom og deres miljø.
- Disponere og fordele eventuelt bevilgede midler til tiltak for barn og unge.
- å tilstrebe medvirkning og aktivitet fra alle skoler og tilhørende nærmiljø.
- å velge representanter til ungdommens fylkesting.

1.3 Ungdomsrådet har møte og talerett i alle utvalg og kommunestyret med inntil 2 representanter utpekt av ungdomsrådet selv. Ungdomsrådet har møte og talerett før hver sak i alle komiteer og utvalg og kommunestyret med inntil 2 representanter utpekt av ungdomsrådet selv.

§ 2 Ungdomsrådet er et partipolitisk uavhengig organ.

§ 3 Minst en gang i året holdes et dialogmøte mellom ordfører, politikere og ungdomsrådet.

§ 4 FUNKSJONSTID OG SAMMENSETNING

4.1. Ungdomsrådet velges en gang årlig for perioden uke 15. september – 14. september.

4.2 Ungdomsrådet består av tre (3) representanter fra alle elevrådene ved ungdomsskolene, NTG og de videregående skolene. Alle skal ha personlige vararepresentanter.
Det er ønskelig at representantene representerer hvert sitt klassetrinn. Begge kjønn skal være representert.

Flerkulturelt råd er representert med to (2) ungdomsrepresentanter med innvandrere foreldre og norskfødte med innvandrerforeldre bakgrunn, med personlig varamedlem.

Lærlingene er representert med en (1) representant med personlig varamedlem.

Ungdomsrådet består av inntil 24 representanter med stemmerett.

Hver ungdomsklubb i Kongsvinger kommune har to(2) representanter med tale- og forslagsrett i Ungdomsrådet.

Ungdomsarrangørene i Kongsvinger har to(2) representant med tale- og forslagsrett i Ungdomsrådet.

Vararepresentantene har møte- og talerett.

Representanter som slutter skiftes ut ved nyvalg.

Alle representantene i ungdomsrådet velges for 2 år. Vararepresentantene velges hvert år.

Av hensyn til overlapping av funksjonsperioder skal halvparten av representantene være på valg hvert år.

Unntak er elever som går i 10. trinn og 3. året på videregående skole. De velges for 1 år.

Overgangsordning:

I 2013 velges en av representantene fra skolen for et (1) år og de andre representantene for to(2) år. I 2014 velges den nye representanten for to(2) år.

Dersom det velges representanter som i utgangspunktet ikke er medlem av elevrådet har den valgte representanten møte- og talerett i sitt elevråd. Denne representanten har ikke stemmerett i elevrådet.

Alle ungdommer i Kongsvinger kommune skal ha mulighet til å stille til valg i ungdomsrådet. De som ikke er elev ved skolene, velger selv hvilken skole de vil stille til valg for, og stemme ved.

- 4.3 Ungdomsrådet konstituerer seg selv, dvs. at leder og nestleder velges blant de unge. Leder har dobbeltstemme. Sekretærfunksjonen tillegges kontaktpersonen, jfr. § 6.
- 4.4 Ungdomsrådet velger et arbeidsutvalg bestående av fem personer. Leder og nestleder skal være med i arbeidsutvalget.
- 4.5 Ungdomsrådet kan velge nye representanter til erstatning for representanter som gjentatte ganger unnlater å møte uten gyldig grunn.
- 4.6 En politisk representant (med personlig vara), valgt fra komité for oppvekst, møter i Ungdomsrådet. Representanten har møte- og talerett.
- 4.7 Ungdomsrådet gjør vedtak med vanlig flertall.

§ 5 MØTEPLIKT, INHABILITET OG TAUSHETSPLIKT
Her gjelder bestemmelsene i kommunestyrets reglement.

§ 6 KONTAKTPERSON

Administrasjonen har ansvar for ungdomsrådets tilknytning til kommunen og peker ut rådets veileder.

Veileders oppgaver er:

1. Bistå ungdomsrådet med å etablere nødvendige kontakter med kommunale organer.
2. Bistå ved valg.
3. Være sekretær for ungdomsrådet.
4. Ha ansvar for ungdomsrådets framdrift.
5. Ha ansvar for opplæring, jfr. §9.
6. Saksbehandling og saksutredning
7. Veilede og å gi råd

§ 7 MØTEVIRKSOMHET

- 7.1 Ungdomsrådet skal i regelen ha faste møter hver måned. Innkalling til møtene med saksliste skjer fra ungdomsrådets leder i samarbeid med sekretær med minst en ukes varsel. Saker som skal opp til behandling sendes leder i god tid før møtet. Arbeidsutvalget avholder møter etter behov. Ungdomsrådet kan innkalle ordfører, rådmann, og enhetslederne til møtene.
- 7.2 Ungdomsrådet setter opp møteplan for hvert halvår. Denne sendes ordfører, rådmann, kommunalsjefer og komité ledere.

§ 8 DAGSORDEN

- 1 Åpning
- 2 Godkjenning av innkalling og referat
- 3 Godkjenning av dagsorden
- 4 Gjennomgang av saksliste
- 5 Eventuelt

Årsmelding og regnskap skal foreligge og godkjennes ved årets siste møte. Arbeidsliste med saker til oppfølging for neste år legges ved protokollen.

§ 9 VALG OG OPPLÆRING

Ungdomsrådets representanter velges av elevrådene innen uke 38 hvert år. Administrasjonen organiserer opplæring for rådets medlemmer snarest mulig, innen 31. oktober.

Opplæring i elevrådsarbeid, demokrati og beslutningsprosesser, samt innføring i ungdomsrådets funksjon og saksgang skal skje i elevrådene innen 15. november.

§ 10 ENDRING AV VEDTEKTER

Forslag til endring av vedtektene fremmes av ungdomsrådet overfor komité for oppvekst og godkjennes av kommunestyret.